

X

Noi descoperiri arheologice
în Dobrogea

— Relațiune oficială —

Direcțiunea Muzeului Național de Antichități intrerupând pentru câțva timp, din motive metodice și materiale — expuse prin raport special către Minister — săpăturile dela Adamclissi, a început anul acesta desgroparea cetății romane de lângă satul Pantelimonul de sus, plasa și județul Constanța.

Iată principalele rezultate ale primei campanii de săpături :

S'au dezgropat în exterior și, parțial, și în interior, fronturile de NE, NV și SV ale zidului inconjurător, scoțându-se astfel la iveală: două turnuri de colț circulare (de N și de V) și trei turnuri laterale dreptunghiulare (unul mare pe latura NV: 13×20 m., altul mai mic pe latura NE: 7×10 m., și un al treilea tot mic pe latura de S: 8×10 m., precum și două porți, una pe latura de NV: 6.40 < 3.70 m. și alta pe cea de SV: 7.40 < 3.90 m., apărate de câte două turnuri semicirculare cu diam. de 10 m. Grosimea zidului este peste tot de 2.60 m. El este făcut din betonul obicinuit al Romanilor: spărturi de piatră unite printr'un ciment tot așa de rezistent ca și stânca. Pe din afară, și, parțial, și pe dinăuntru, zidul e căptușit cu un placaj de piatră, în mare parte alcătuit de monumentele epigrafice și sculpturale luate de pe la monumentele din împrejurimi, ridicate acolo în epocele anterioare ultimei res-

taurări a cetății, și întrebuințate în vremea târzie a reclădirei ca simplu material de construcție. S'au găsit astfel în zid o sumă de inscripții și reliefe, unele cu fața la aer, altele cu fața la zid, dintre cari s'au liberat spre a fi citite și publicate numai 10 inscripții (7 funerare și 3 votive), două reliefe ce au făcut parte din monumente funerare mari și un frumos monument funerar cu reprezentarea ospățului funebru, destul de bine conservat. Toate aceste documente importante au fost copiate și fotografiate *fără a fi mișcate* dela locul lor din zid: aceasta e și cauza pentru care, din pietate pentru zidul antic, ca atare, alte monumente însemnate așezate cu fața la zid, mai jos, supt alte pietre, sau fixate solid în mortar au rămas și vor rămâne necunoscute, afară numai dacă alții după noi nu vor crede că pentru a vedea inscripțiile trebuie distrus zidul.—Pe alocurea, în betonul zidului, rămas fără placaj, de intemperii și vandalisme anterioare ale localnicilor, se cunosc încă urme de inscripții și reliefe, acum dispărute.

Cetatea, așezată drept în mijlocul Dobrogei (Scythia minor a Antichității), pe o limbă de platou, este inconjurată la SE și NE de o vale abruptă de c. 30 m. adâncime, iar la NV și SV de un puternic val ale cărui resturi și astăzi ar forma o întăritură militară vrednică de luat în seamă.

O descriere completă a descoperirilor făcute la Pantelimon se va putea găsi în comunicarea pe care directorul Muzeului Național, d. profesor Pârvan o va prezenta în curând Academiei Române.